

se rozsah, účinek a trvání plné moci řídí obsahem plné moci a soukromým právem. Pro obor nesporného řízení neplatí tudíž ustanovení § 35, odst. 1, c. ř. s., že se plná moc neruší smrtí zmocnitelovou, naopak jeho smrtí plná moc zpravidla zaniká (§ 1022 obč. zák.), ledaže by šlo o dva výjimečné případy v § 1022 obč. zák. uvedené, a tomu tak v souzené věci není.

Bylo proto v té příčině dovolacímu soudu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

Na prvním soudě bude, aby u Františka K. staršího zařídil, aby usnesení ze dne 26. dubna 1937, č. j. D III 175/36-40, bylo řádně doručeno.

K II. Dovolací stěžovatel vytýká dále, že byl neprávem zamítnut jeho návrh, aby mu byl z úřední moci ustanoven advokát k sepsání stížnosti. V tom směru však není dovolací rekurs přípustný (§ 72, posl. odst., c. ř. s. v znění čl. IV č. 5 zák. č. 161/1936 Sb. z. a n., §§ 34, 35, 39, odst. 1, a 46, odst. 3, zák. č. 100/1931 též Sbírky).

K III. Usnesením pozůstalostního soudu ze dne 26. dubna 1937, č. j. D III 175/36-40, byla přijata dědická přihláška Františka K. staršího. František K. mladší podal dne 17. listopadu 1937 dědickou přihlášku, kterou odůvodňuje tím, že jeho otec František K. starší dne 15. ledna 1937 zemřel a že »on přichází tudíž v úvahu jako zákonný dědic«.

Vyvozuje tudíž dovolací stěžovatel svoje dědické právo z dědického práva svého otce (§ 537 obč. zák.). Poněvadž však jeho otec podal za svého života dědickou přihlášku k pozůstalosti původního zůstavitele Jana K., jest jí František K. mladší vázán a nemůže podati novou dědickou přihlášku (srov. obdobně § 809 obč. zák.). Bylo tudíž napadené usnesení potvrditi, ovšem z jiných důvodů.

Čís. 17142.

Odpadnutím překážek se rozumí v druhé větě § 1494 obč. zák. též ustanovení zákonného zástupce, třebaž ten, proti němuž promlčení směřuje, nenabyl dosud způsobilosti spravovati svá práva.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1938, Rv I 783/38.)

Dne 11. března 1925 učinila žalovaná na žalobkyni trestní oznámení pro zločin krádeže a po provedeném trestním řízení byla žalobkyně dne 2. října 1925 odsouzena. Po obnově trestního řízení byla však dne 2. září 1927 zproštěna z obžaloby pro uvedený zločin. V lednu 1926 vypukla u žalobkyně duševní choroba (trudnomyslnost), pro kterou byla dne 24. března 1926 zbavena úplně svéprávnosti, a teprve dne 31. srpna 1933 se stala svéprávnou. Opatrovník jí byl ustanoven dne 15. května

1926 a dne 19. května 1926 vzat do slibu. Tvrdíc, že její duševní choroba byla následkem rozrušení vzniklého u ní proto, že rozsudek byl vydán na podkladě nesprávného obvinění žalovanou a že trestním odsouzením vzešla jí počínajíc dnem 16. dubna 1926 škoda blíže v žalobě uvedená, domáhá se žalobkyně na žalované zaplacení 64.539 Kč 30 h s přísl. a placení důchodu. Proti žalobě namítla žalovaná mimo jiné, že žalobní nárok je promlčen. Nižší soudy neuznaly žalobní nárok důvodem po právu, soud prvního stolu uvedl v otázce, v právní větě vytčené, v důvodech: Podle § 1494 obč. zák. mohlo počítí promlčení, ježto byl žalobkyni ustanoven zákonný zástupce, ať již dne 15. května 1926, nebo dne 2. září 1927, kdy byla pravoplatně zproštěna z obžaloby pro zločin krádeže. Mylný jest názor zastávaný žalobkyní, že se promlčení staví a nemůže býti dokonáno dříve než dva roky po zrušení zbavení svéprávnosti, neboť zákon v § 1494 obč. zák. praví: »Nemůže se skončiti dříve než dvě léta po tom, kdy překážka odpadla.« Překážkou tou jest myšleno, buďto že nebyl ustanoven zákonný zástupce, nebo nebyl-li vůbec zřízen, trvání choroby. Stačí, když odpadla jedna z obou uvedených překážek (viz Randovo »Právo vlastnické«, str. 117). Kdyby byl správný žalobkynin názor, že musí býti jak ustanoven zákonný zástupce, tak i uplynouti dvě léta od nabytí svéprávnosti, tu by nastal případ, že by bylo proti nezletilým nebo proti nevyléčitelně duševně chorým vyloučeno promlčení přes to, že mají zákonného zástupce. To však zákon nikde nestanoví.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací soud souhlasí s právním názorem nižších soudů, že »odpadnutím překážek« se v druhé větě § 1494 obč. zák. rozumí i zřízení zákonného zástupce, třebas ten, proto němuž promlčení směřuje, nebyl dosud způsobilosti spravovati svá práva, a to z této úvahy:

Druhou větu § 1494 obč. zák. jest vykládati v souladu s první větou téhož paragrafu. Stačí-li k početí promlčení doby proti osobám tam jmenovaným ustanovením zákonného zástupce, nelze ani pro skončení promlčecí doby již započaté (pro počátek příslušné dvouleté či kratší lhůty) požadovati přísnější podmínky kromě zřízení zákonného zástupce i dosažení zletilosti anebo duševní ozdravení.

Ani doslov § 1494 obč. zák., užívající množného čísla: »po odpadnutí p ř e k á ž e k« nesvědčí pro opačný názor, ježto v § 1494 obč. zák. jest shrnuto několik případů, jež překážejí promlčení.

Právním poukázal již první soud na neudržitelné praktické důsledky opačného názoru; vždyť proti osobám nezhojitelně duševně chorým by nebylo lze promlčení vůbec uplatňovati (srov. Klang, Komentář IV, str. 661, 662, Randa-Kasanda: Právo vlastnické VII. vyd., str. 149 a 150, Rouček-Sedláček: Komentář VI, str. 526).